

Bryssel 19.10.2018
COM(2018) 705 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE
IFRS-säätiön, EGRAG-ryhmän ja PIOB-valvontalautakunnan toiminnasta vuonna 2017

1. KERTOMUKSEN TARKOITUS JA LAAJUUS

Komissio laatii tilinpäätösraportointiin ja tilintarkastukseen liittyvien yksittäisten toimien tukemiseksi toteutettavasta unionin ohjelmasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 258/2014¹ sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella 2017/827² mukaisesti ohjelman tuensaajien toimintaa käsittelevän vuosittaisen kertomuksen.

Unionin ohjelman tavoitteena on parantaa sisämarkkinoiden tehokkaan toiminnan edellytyksiä tukemalla laadukkaiden kansainvälisten tilinpäätös- ja tilintarkastusstandardien avointa ja riippumatonta laatimista.

Näin ollen tässä kertomuksessa käsitellään kansainvälisten tilinpäätösstandardien säätiön (International Financial Reporting Standards Foundation), jäljempänä 'IFRS-säätiö', Euroopan tilinpäätösraportoinnin neuvoa-antavan ryhmän (European Financial Reporting Advisory Group), jäljempänä 'EFRAG', ja julkisen edun valvontalautakunnan (Public Interest Oversight Board), jäljempänä 'PIOB', toimintaa vuonna 2017. Siinä mainitaan myös sellaisia yksittäisiä tapahtumia vuodelta 2018, joita pidetään tarpeellisina tämän kertomuksen kannalta.

2. IFRS-SÄÄTIÖ

2.1. Yleiskatsaus IFRS-säätiön toimintaan

1.1.1. Standardien laadinta

Tämän kertomuksen liitteessä 1 on esitetty yleiskatsaus kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja antavan elimen (jäljempänä 'IASB') standardisointitoiminnasta, johon sisältyy kansainvälisen tilinpäätöskysymysten tulkintakomitean (jäljempänä 'IFRIC') työ, sekä käynnissä olevista hyväksymismenettelyistä.

1.1.2. Tutkimushankkeet

Vuonna 2015 järjestetyn kuulemisen perusteella vuosille 2017–2021 laaditun IASB:n työsuunnitelman tavoitteena on parantaa ja tukea olemassa olevia standardeja, edistää viestintää ja tukea täytäntöönpanoa. IASB julkaisi vuonna 2017 osana viestinnän parantamiseen pyrkivää hankettaan tausta-asiakirjan, luonnoksen ja toimintatapoja koskevan lausunnon, joiden tarkoituksena on vahvistaa tilinpäätöksessä esitettävien tietojen merkityksellisyyttä keskittymällä niiden olennaisuuteen. Diskonttokorkoa ja osakeperusteisia maksuja koskevat tutkimushankkeet saatettiin loppuun, mutta ne eivät

¹ EUVL L 105, 8.4.2014, s.1.

² EUVL L 129, 19.5.2017, s.24.

johtaneet olemassa olevien standardien merkittäviin muutoksiin. Menettelyiden asianmukaisuutta koskevan käsikirjansa vaatimusten mukaisesti IASB myös käynnisti 1. tammikuuta 2013 voimaan tulleen standardin IFRS 13 *Käyvän arvon määrittäminen* täytäntöönpanon jälkeisen tarkastuksen, jotta se voisi arvioida ja saada tietoja täytäntöönpanon ongelmista.

Lisäksi julkaistiin viisi kapea-alaisia muutoksia koskevaa luonnosta. Euroopan unionilta saatu rahoitus kattaa myös hankkeen, jonka tarkoituksena on IFRS:n luokitusjärjestelmän päivittäminen ja joka on samalla osa yhteisen eurooppalaisen sähköisen formaatin kehittämistä.

1.1.3. Tarkistettu viitekehys

IASB julkaisi tilinpäätösraportointia koskevan tarkistetun viitekehysten maaliskuussa 2018. Sitä ei käytetä tällä hetkellä hyväksymismenettelyissä, jotka liittyvät ainoastaan IFRS-standardeihin sekä tulkintoihin. Tarkistettu viitekehys täydentää olemassa olevia standardeja ja se on suunniteltu helpottamaan IFRS-standardien ymmärtämistä ja tulkintaa. Tarkistetussa viitekehyksessä selvennetään, että annettujen tietojen tulisi auttaa käyttäjiä arvioimaan, kuinka johto hallinnoi yhtiön taloudellisia resursseja. Siinä myös tarkennetaan, että varovaisuuden noudattaminen, joka määritellään varovaisuudeksi tehtäessä päätöksiä epävarmoissa olosuhteissa, tukee tilinpäätösraportoinnin todenmukaisuutta, mutta sen ei tulisi johtaa virheellisyyksiin, jotka ovat seurausta varojen ja vastuiden epäsymmetrisestä käsittelystä.

Tarkistetussa viitekehyksessä ei viitata luotettavuuden käsitteeseen. Sen sijaan siinä esitetään, että täytyy löytää kompromissi merkityksellisyyden ja esitystavan todenmukaisuuden välillä. Vastaavasti varojen ja vastuiden määritelmää on täydennetty odotettujen tulevien taloudellisten hyötyjen *todennäköisyydellä*. Tämä voi lisätä tilinpäätöksiin sisällytettäviä liiketoimia, joihin sovelletaan merkityksellisyyden ja epävarmuuden kompromissia.

2.2. Yleiset periaatteet, joiden mukaan uusia standardeja on kehitetty

1.1.4. Yleiset periaatteet

IASB:n menettelyiden asianmukaisuutta koskevat vaatimukset on esitetty menettelyiden asianmukaisuutta käsittelevässä käsikirjassa. Sen soveltamista käytännössä valvoo erityinen menettelyiden asianmukaisuutta valvova komitea (Due Process Oversight Committee), jäljempänä 'DPOC'. Pääperiaatteita ovat

- avoimuus: tekniset kokoukset ovat yleisölle avoimia ja kokouslähetykset esitetään ja IASB:n käsittelemä tekninen dokumentaatio julkaistaan säätiön kotisivulla (<https://www.ifrs.org/>);
- täysimääräinen ja oikeudenmukainen kuuleminen: vähimmäisvaatimuksena ehdotuksen pakollisiin vaiheisiin sisältyy yksi julkinen kokous ja julkinen

kuuleminen. IASB:n on myös päätettävä ns. noudata tai selitä -perusteisesti lisäkuulemisista kuten valmisteluasiakirjojen julkaisusta, neuvoa-antavien ryhmien perustamisesta, julkisten kuulemisten järjestämisestä tai kenttätöön suorittamisesta. IASB:n vastaanottamat huomautukset julkaistaan.

- vastuuvollisuus: IASB:n tulee suorittaa uusia vaatimuksiaan koskeva vaikutusanalyysi, joka sisältää sekä vertailtavuudesta, merkityksellisyydestä ja käytettävyydestä syntyvät hyödyt tilinpäätösraportoinnille että laatijoille ja käyttäjille syntyvät kustannukset. Uusia standardeja tuetaan päätelmien perusteluilla, joissa selitetään päätösten tausta ja vastaukset julkisissa kuulemisissa saatuihin huomautuksiin.

Marraskuussa 2017 DPOC päätti aloittaa menettelyiden asianmukaisuutta koskevan käsikirjan tarkistamisen. Tarkistustyön odotetaan valmistuvan vuoteen 2020 mennessä. Tarkistukseen sisältyy vaikutusanalyysiprosessin kehittäminen IFRS:n neuvoa-antavan neuvoston kuulemisen perusteella.

Vuonna 2017 IFRS-säätiö antoi ulkopuoliselle taholle tehtäväksi tutkimuksen, jossa selvitettiin sidosryhmien näkemyksiä koskien säätiötä. Tutkimuksen tuloksissa korostui tyytyväisyys IFRS:n riippumattomuutta ja avoimuutta kohtaan, mutta siinä esitettiin myös ristiriitaisia näkemyksiä tasapainosta joustavuuden ja menettelyiden asianmukaisuuden välillä.

1.1.5. Menettelyiden asianmukaisuus, vaikutusanalyysi sekä liiketoimintamalleja, liiketoimille aiheutuvia vaikutuksia, monimutkaisuutta, lyhytnäköisyyttä ja epävakautta koskevat erityisnäkökohdat

Vuonna 2017 annettu päästandardi on IFRS 17 Vakuutus sopimukset. Se on saanut alkunsa vuoden 2007 tausta-asiakirjasta, jota seurasi kaksi vuosina 2010 ja 2013 julkaistua luonnosta. IASB on myös suorittanut neljä testauskierrosta. Viimeisimmässä ulkoisessa tarkistuksessa vuonna 2016 oli mukana 12 osallistujaa vakuutus alalta, ja sen tavoitteena oli tunnistaa standardin kuudesta erityisvaatimuksesta aiheutuvia tulkintaongelmia ja toimintaan liittyviä vaikeuksia.

Helmikuussa 2017 valvontaelin korosti, että uusien standardien tukena tulisi käyttää vakaita vaikutusanalyyssejä. IFRS 17 -standardin vaikutusanalyysi julkaistiin toukokuussa 2017 yhdessä lopullisen standardin kanssa. Samalla kun Euroopan komissio suhtautuu myönteisesti julkaisemiseen, se katsoo myös, että olisi suotavampaa tehdä vaikutusanalyysistä järjestelmällisesti osa IASB:n standardisointiprosessia siten, että analyysi muokkasi lopullista standardia sen sijaan, että standardointiprosessin lopuksi julkaistaan ”ad hoc”-vaikutusanalyysi. Vaikutusanalyysissä korostettiin, että vaatimukset, joiden mukaan sovelletaan nykyisiä olettamuksia ja tunnistetaan odotetut tappiot viipymättä, parantaisivat avoimuutta ja IFRS 17 -standardin tarjoamat vaihtoehdot antaisivat vakuuttajille mahdollisuuden raportoida varoista ja vastuista liiketoimintamallinsa mukaisesti. Nykyisten arvostusten soveltamisen johdonmukaisesti sekä varoihin että vastuihin katsottiin vähentävän lyhytnäköisyyden ja epävakauden

riskiä. Vaikutusanalyysissa todettiin, että noudattamisesta aiheutuvat kustannukset olisivat todennäköisesti olennaisia, mutta ne vaihtelisivat merkittävästi eri oikeudenkäyttöalueilla olemassa olevien kansallisten käytäntöjen kirjavuudesta johtuen. Tällä hetkellä käytännöissä on vaihtelua esimerkiksi siinä, määrätäänkö kansallisissa yleisesti hyväksytyissä kirjanpidon käytänteissä käyvän arvon tai nykyisten hintojen käytöstä. Monimutkaisuuden vähentämiseksi lyhytaikaisille sopimuksille myönnettiin yksinkertaistettu menettely, jotta toimintaa voidaan helpottaa. Vaikutusanalyysissa tarkasteltiin myös IFRS 17 -standardin ja Solvenssi II -kehyksen yhteensopivuutta. Siinä tultiin päätelmään, että IFRS 17 -standardin lisävaatimukset tulosraportointia koskien edellyttäisivät todennäköisesti vakuuttajilta lisäjärjestelmien kehittämistä. Vaikutusanalyysissa tultiin vakuutusmarkkinoille aiheutuvista vaikutuksista päätelmään, jonka mukaan avoimuuden lisääntyminen voi tarjota parempaa tietoa ja vaikuttaa epäsuorasti hinnoittelun tai tuotesuunnittelun muutoksiin, mutta sillä ei havaittu olevan suoria vaikutuksia.

Julkaisu on yleisellä tasolla merkittävä parannus IASB:n menettelyiden asianmukaisuuteen. Standardin vakuutusmarkkinoille aiheutuvien vaikutusten analyysi perustuu kuitenkin yhä merkittävällä tavalla olettamukseen, että tilinpäätösstandardit ovat puolueettomia ”eivätkä ne vaikuta alan taustalla olevaan taloudelliseen todellisuuteen”. Lisäksi vakuutusmarkkinoita koskeva vaikutusanalyysi on laadullinen ei määrällinen. Tämän seurauksena todelliset vaikutukset liiketoimiin EU:ssa eivät välttämättä ole täysin selvillä.

Euroopan komissio toimitti valvontaelimelle vuonna 2017 tausta-asiakirjan, jonka tarkoituksena oli parantaa IASB:n vaikutustenarvioinnissa käyttämää metodologiaa yleisesti. Valvontaelimen vuoden 2018 työsuunnitelma sisältää vaikutustenarvioinnin parantamista koskevaa lisäpohdintaa.

2.3. Hallinto, luotettavuus ja vastuuvellisuus

1.1.6. Yleiskatsaus

IFRS-säätiön hallinto muodostuu 22-jäsenisestä³ johtokunnasta, joka on yhteisesti vastuussa IASB:n yleisestä valvonnasta ja nimityksistä. Johtokunta kokoontui vuonna 2017 kolme kertaa. Johtokunnan jäsenet nimitetään maantieteelliseen tasapuolisuuteen perustuen, ja valvontaelimen tulee hyväksyä nimitykset etukäteen. Järjestelyn tarkoituksena on tarjota yhteys julkisiin viranomaisiin. Euroopan komissio on valvontaelimen jäsen. Valvontaelin kokoontui kerran vuonna 2017. IASB:ssä on 14 johtokunnan jäsenten nimittämää jäsentä, joihin kohdistuu maantieteellisen tasapuolisuuden vaatimuksia. IASB:n jäsenet nimitetään viiden vuoden toimikaudeksi, joka voidaan uusida kerran. IASB on vastuussa standardien laatimisesta. Vuonna 2017 se

³ 1 päivästä tammikuuta 2018 alkaen.

kokoontui 11 kertaa. Johtokunnan jäsenet nimittävät myös 14 jäsentä IFRS-standardien tulkintakomiteaan, joka tarkoituksena on tulkita IFRS-standardien soveltamista ja tarjota neuvontaa tilinpäätösraportointia koskevista ongelmista. Lisäksi IFRS:n neuvoo-antava neuvosto tarjoaa osallistumismahdollisuuden järjestöille ja yksityishenkilöille. Johtokunta nimittää sen jäsenet ja ottaa sen näkemykset huomioon suurhankkeita koskevista päätöksistä.

1.1.7. Avoimuutta koskevat säännöt

Johtokunnan ja tulkintakomitean kokoukset ovat yleisölle avoimia, niiden asialistat julkaistaan ja kokoukset esitetään verkkolähetyksenä.

Kun IFRS-säätiön jäsenet tapaavat sidosryhmiä asianmukaista menettelyä koskevan käsikirjan kehityksen ulkopuolella, tapaamisista ei pidetä kirjaa.

1.1.8. Sidosryhmien edustus

Osana IFRS-säätiön viiden vuoden välein suorittamaa rakennetta ja tehokkuutta koskevaa johtokunnan arviointia järjestetään julkinen kuuleminen. Viimeisin käynnistettiin vuonna 2015. Kuulemisessa pyrittiin saamaan palautetta johtokunnan jäsenten maantieteellisestä jakautumisesta. Jotkut sidosryhmät, kuten Euroopan komissio, katsoivat, että johtokunnan jäsenyydessä tulisi huomioida sitoutuminen IFRS-standardien hyväksymiseen sekä suhteellinen osuus säätiön rahoitusmaksuista. Johtokunta varmisti kuitenkin, että johtokunnan ja IASB:n jäsenten tulisi edustaa maailmaan pääomamarkkinoita ja maantieteellisen edustuksen tulisi olla tasapuolista, jotta Aasian ja Oseanian, Euroopan ja Amerikan edustus säilyy tasapainossa.

Tämän seurauksena johtokunnan jäsenten maantieteellistä jakautumista muutettiin ainoastaan vähäisesti joulukuussa 2016 yhdistämällä Pohjois- ja Etelä-Amerikka yhdeksi luokaksi ja lisäämällä maantieteellisesti määräytymättömien johtokunnan jäsenten määrää kahdesta kolmeen. Lisäksi johtokunnan jäsenten määrää vähennettiin kuudestoista neljään toista.

31 päivästä joulukuuta 2017 alkaen IFRS:n neuvoo-antava neuvosto muodostuu 43 järjestöstä, ja siinä on 49 yksittäistä jäsentä. Euroopan komissio osallistuu tarkkailijana.

Marraskuussa 2017 järjestetyssä kokouksessa johtokunta jatkoi Michael Pradan kautta johtokunnan puheenjohtajana yhden vuoden enimmäisajalla kunnes hänen seuraajansa nimitetään. Muussa tapauksessa Pradan nimitys olisi päättynyt 31. joulukuuta 2017.

1.1.9. Vastuuvollisuus Euroopan parlamenttia kohtaan

Asetuksessa 2017/827⁴ säädetään, että IFRS-standardien kehityksestä tulee antaa Euroopan parlamentille täysi selonteko. Vuotuinen Euroopan parlamentin talous- ja raha-asioiden valiokunnan, IASB:n puheenjohtaja Hoogervorstin sekä IFRS-säätiön johtokunnan puheenjohtaja Pradan välinen näkemystenvaihto järjestettiin 26. tammikuuta 2017. Talous- ja raha-asioiden valiokunta järjesti vuotuisen näkemystenvaihdon myös 19.–20. maaliskuuta 2018, jolloin keskusteltiin IASB:n osallistumisesta maakohtaisiin veroilmoituksiin. Hans Hoogervorst ilmoitti, että IASB pyytää asiasta lausuntoa valvontaelimeltä.

1.1.10. Eturistiriitojen estäminen

IFRS-säätiön johtokunnan jäsenet nimitetään kolmen vuoden kaudeksi, joka voidaan uusia kerran, ja jäsenten täytyy sitoutua toimimaan yleisen edun mukaisesti. Valvontaelimeltä vastaanotetun pyynnön jälkeen on aloitettu eturistiriitoja koskevan käytännön kehittäminen. Sen avulla huolehditaan siitä, ettei johtokunnan jäsen voi edustaa samaa organisaatiota kuin valvontaelimen jäsen.

Vain kolme IASB:n jäsentä voi olla osa-aikaisia jäseniä. Kokoaikaisten jäsenten tulee IFRS-säätiön perussäännön mukaisesti katkaista kaikki työsuhteensa ja kytköksensä, jotka voisivat vaikuttaa heidän riippumattomuuteensa. Tilapäiset siirrot muihin tehtäviin sekä oikeus palata entisen työnantajan palvelukseen ovat kiellettyjä.

1.1.11. Rahoituksen rakenne

Vuonna 2017 IFRS-säätiö sai Euroopan unionin rahoitusta 4,6 miljoonaa euroa, joka muodostaa 16,5 prosenttia saadusta kokonaisrahoituksesta. Tätä summaa voidaan muuttaa joka vuosi osana monivuotista rahoituskehystä.

Vaikka sidosryhmien ilmoitettujen rahoitusosuuksien määrä kasvoi 4,2 prosenttia vuonna 2017, ovat ne todellisuudessa laskeneet 2 prosenttia, kun otetaan huomioon vaihtokurssien muutokset. Erityisesti Saudi-Arabia (–100 %), Nigeria (–100 %), Brasilia (–34 %) ja Yhdysvallat (–25 %) ovat pienentäneet rahoitusosuuksiaan. Tämän seurauksena Amerikkojen osuus kokonaisrahoitusosuuksista on ainoastaan 6 prosenttia, vaikka johtokunnan jäsenistä 27 prosenttia on lähtöisin Amerikoista.

IFRS-säätiö ilmoitti nettotuloksekseen 8,7 miljoonaa Englannin puntaa. Jakamattoman ylijäämän kokonaismäärä oli 31. joulukuuta 2017 31,5 miljoonaa Englannin puntaa. Säätiön suurimmat rahoittajat on ilmoitettu liitteessä 2.

⁴ Johdanto-osan 7 kappale.

3. EFRAG

3.1. Yleiskatsaus EFRAGin toimintaan

1.1.12. Hyväksymislausunnot ja vaikutustenarviointi

EFRAG antaa Euroopan komissiolle lausuntoja siitä, vastaavatko uudet tai tarkistettut IFRS-standardit Euroopan etuja kansainvälisessä standardien asettamisprosessissa. Näihin etuihin tulisi sisältyä varovaisuuden käsite, oikeaa ja riittävää kuvaa koskevan vaatimuksen ylläpito sekä eurooppalainen yleinen etu. Vaikutustenarviointi muodostaa nyt merkittävän osan EFRAGin hyväksymistyöstä, kun se päättää, onko standardi eurooppalaisten yleisten etujen mukainen.

IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin hyväksymislausuntoa varten EFRAG suoritti vuonna 2017 osana sen laajennettua yleistä etua koskevaa tehtävää ensimmäisen täysimittaisen vaikutusanalyysin (taloudelliset ja toiminnalle aiheutuvat vaikutukset), jonka tukena oli vankka makrotaloudellinen vaikutustenarviointi. Tämä on toiminut pilottitapauksena, jonka avulla EFRAGin vaikutustenarviointikykyä voidaan rakentaa edelleen. EFRAG sai myös valmiiksi IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin soveltamista yhdessä IFRS 4 Vakuutusopimukset -standardin kanssa (muutokset IFRS 4 -standardiin) koskevan hyväksymislausuntonsa. Euroopan kilpailukyvyllä aiheutuvien tahattomien negatiivisten seurausten riskin vuoksi komissio ehdotti eurooppalaista lisämaksua, joka laajentaa mahdollisuutta lykätä IFRS 9 -standardin soveltamista finanssiryhmittymiin, jotka eivät täytä IASB:n vallitsevuuskriteeriä.

Lokakuussa 2017 Euroopan komissio myös pyysi EFRAGin hyväksymislausuntoa IFRS 17 Vakuutusopimukset -standardista vuoden 2018 loppuun mennessä. Kuultuaan tilinpäätöskysymysten sääntelykomiteaa (ARC) komissio eritteli pyynnössään useita erityiskysymyksiä, joihin sisältyy eurooppalainen yleinen etu ja joita EFRAGin tulisi analysoida. Erityisesti pyydettiin arviota mahdollisista vaikutuksista talousvakauteen, kilpailukykyyn ja eurooppalaisiin vakuutusmarkkinoihin. EFRAG aloitti hyväksymislausuntoa koskevan työn 2017, mutta suurin osa työstä tapahtuu vuoden 2018 aikana.

Vaikutusanalyysin tärkeä osa on yksityiskohtainen tapaustutkimus IFRS 17 -standardin odotetuista vaikutuksista otokseen eurooppalaisia vakuutuskonserneja. Vaikutusanalyysia tukevia muita osa-alueita ovat yksityiskohtainen kenttätö käyttäjien keskuudessa, tutkimus olemassa olevista vakuutusalan trendeistä ja yksinkertaistettu tapaustutkimus, joka kohdistuu pieniin ja keskisuuriin vakuuttajiin, joita ei ole mukana yksityiskohtaisessa tapaustutkimuksessa. EFRAGin tavoitteena on julkaista luonnos hyväksymislausunnosta julkista kuulemista varten syyskuussa 2018.

Vuoden 2017 aikana EFRAG osallistui IASB:n kuulemisprosessiin ja antoi kaikkia IASB:n ehdotuksia (luonnoksia ja tausta-asiakirjoja) koskevia huomautuksia julkisen kuulemisen jälkeen.

1.1.13. Muut teknisiä neuvoja koskevat pyynnöt

IFRS 9 -standardin hyväksymistä koskevan Euroopan parlamentin päätöslauselman jälkeen komissio pyysi toukokuussa 2017 EFRAGilta teknisiä neuvoja IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin vaatimuksista oman pääoman ehtoisten rahoitusvälineiden kirjanpitoon pitkäaikaisesta sijoitusnäkökulmasta.

Ensimmäisessä vaiheessa EFRAGia pyydettiin keräämään kvantitatiivista dataa pitkäaikaissijoittajien hallussa olevien oman pääomanehtoisten sijoitusvälineiden nykytasosta, niiden kirjanpitoluokituksista ja mahdollisista uusien vaatimusten vaikutuksista niiden toimintaan, jotta voitaisiin arvioida, voivatko vaatimukset vaikuttaa negatiivisesti pitkäaikaissijoituksiin.

Toisessa vaiheessa EFRAGia pyydettiin kehittämään analyysi, joka käsittelee mahdollisia vaihtoehtoja IFRS 9 -standardin vaatimuksille, joiden mukaan käyvällä arvolla mitattuja oman pääoman ehtoisia rahoitusvälineitä ei voi kierrättää muiden merkittävien tulojen kautta. EFRAG käynnisti heinäkuussa 2017 julkisen kuulemisen kerätäkseen kvantitatiivista dataa ja antoi eurooppalaiselle akateemiselle ryhmälle toimeksi akateemisen kirjallisuuskatsauksen teon. EFRAG julkaisi hankkeen ensimmäistä vaihetta käsittelevän raportin tammikuussa 2018.

1.1.14. Tutkimustoiminta

EFRAGin tutkimustyön aiheet valittiin ottamalla huomioon vuoden 2015 julkisen kuulemisen tulokset. Julkisessa kuulemisessa saatiin tietoa eurooppalaisten osallistujien tutkimuksen painopisteistä. EFRAG käynnistää uuden tutkimusaiheita käsittelevän julkisen kuulemisen vuoden 2018 toisella neljänneksellä. EFRAG on sitoutunut voimakkaasti näyttöön perustuvaan tutkimukseen. Osana tutkimustoimintaansa vuonna 2017 EFRAG julkaisi tutkimuksen ”Dynamic Risk Management - How do banks manage interest rate risk?” ja tausta-asiakirjan ”Goodwill Impairment Test: Can it be improved?”.

EFRAGilla on myös aktiivisia tutkimushankkeita, jotka koskevat muita kuin yhtäläiseen arvoon perustuvia liiketoimia, hybridieläkejärjestelmien kirjanpitoa ja nykyisen korkoympäristön vaikutuksia.

3.2. Hallinto, avoimuus ja julkinen vastuuvastuu

1.1.15. Hallintouudistus Maystadtin raportin suosituksen jälkeen

31. lokakuuta 2014 toteutettu EFRAGin hallintouudistus lisäsi organisaation legitiimiyttä ja edustavuutta ja loi yhdenmukaisen menettelyn EU:n osallistumiselle IASB:n standardisointiprosessiin. Hallintouudistus saatiin päätökseen heinäkuussa 2016, kun EFRAGin yleiskokous nimitti entisen Euroopan parlamentin jäsenen Jean-Paul Gauzèsin virallisesti EFRAGin johtokunnan puheenjohtajaksi komission nimityksen ja Euroopan parlamentin ja neuvoston hyväksymisen jälkeen.

Euroopan valvontaviranomaiset ja Euroopan keskuspankki toimivat virallisina tarkkailijoina, joilla on oikeus käyttää puheenvuoroja EFRAGin johtokunnassa. Niiden näkemyksiä on harkittu huolellisesti EFRAGin kantoja muodostettaessa, ja ne ovat vaikuttaneet merkittäväällä tavalla EFRAGin vaikutusanalyysihin erityisesti talousvakauden alueella.

Vuonna 2017 kaikki EFRAGin johtokunnan päätelmät annettiin yksimielisesti eikä äänestystä tarvittu. Vuonna 2017 EFRAGin johtokunnan ensimmäinen kausi päättyi, ja uusi johtokunta nimitettiin. Maystadtin raportin hengen mukaisesti yksityisiä sijoittajia (”loppukäyttäjiä”) edustavia eurooppalaisia organisaatioita varten muodostettiin tarkkailijan paikka.

EFRAGin johtokunta arvioi omien jäsentensä suoriutumista ja tehokkuutta EFRAGin yleiskokouksen valvonnassa vuosittain. Vuoden 2017 arvio kattoi niin strategisia, hallintoon liittyviä kuin toiminnallisia kysymyksiä. Se osoitti, että uuden hallinnon tasapaino oli toimiva, ja se on johtanut koko organisaation luotettavuuden paranemiseen. EFRAG hyväksyi useita suosituksia, joilla pyritään jatkossa parantamaan sen toiminnan tehokkuutta entisestään.

EFRAG julkaisee täydellisen avoimen vuosikatsauksen hallinnostaan ja rahoitusrakenteestaan sekä kyseisen vuoden tärkeimmistä toimista. Vuoden 2017 vuosikatsaus⁵ julkaistiin 21. maaliskuuta 2018.

EFRAGin sisäisissä säännöissä määritellään eturistiriitoja koskevat vaatimukset, ja EFRAGin johtokunnalla on jäsenten eturistiriitoja koskevat käytännöt, jotka on julkaistu EFRAGin kotisivuilla. Käytäntöjen tavoitteena on varmistaa EFRAGin organisaation luotettavuus sen työskennellessä eurooppalaisen yleisen edun parhaaksi. Käytäntöjen tarkoituksena on välttää tilanteita, joissa voi syntyä ristiriitoja tai vaikutelmia eturistiriidoista, jotka puolestaan johtavat Euroopan yleisen edun vastaisiin päätöksiin tai toimiin, tai jotka antavat vaikutelman, että EFRAG on toiminut epäasianmukaisesti. EFRAGin johtokunnan jäsenet ja EFRAGin henkilöstö vahvistavat vuosittaiset julkilausumat.

Lisäksi EFRAGin näkyvyyttä ja tehokkuutta koskeva riippumaton tarkastus suoritettiin vuoden 2017 toisella puoliskolla. Raportti julkaistiin maaliskuussa 2018, ja se tarjoaa ajantasaisen näkemyksen organisaation vahvuuksista ja kehityskohteista. Kokonaisuudessaan raportti vahvisti EFRAGin työn korkean laadun, vaikka siinä myös mainittiin avoimuuden olevan yksi mahdollisista kehityskohteista yritysten tilinpäätösraportointia koskevaan laajempaan keskusteluun osallistumisen lisäksi. EFRAGin viestintästrategian täytäntöönpano sekä EFRAGin johtokunnan puheenjohtajan

⁵ <http://www.efrag.org/About/AnnualReports>

alaisuudessa toimiva viestintätiimi edistävät EFRAGin näkyvyyttä ja luotettavuutta entisestään.

1.1.16. Avoimuutta koskevat säännöt

EFRAGin perustamisesta alkaen ja edellä mainitun uudistuksen jälkeen EFRAG on ottanut käyttöön avoimen julkisen vakiomenettelyn, jota on ajan myötä kehitetty edelleen. Tällä vakiomenettelyllä annetaan kaikille eurooppalaisille tahoille tilaisuus esittää näkemyksiään EFRAGille ja varmistetaan, että tilinpäätösmallien ja taloudellisten mallien sekä niitä koskevien näkemysten moninaisuus otetaan huomioon määriteltäessä EFRAGin kantoja. Tämä on merkittävässä osassa varmistettaessa, että IFRS-standardit vastaavat Euroopan tarpeita.

Osana vakiomenettelyään EFRAG esimerkiksi 1) julkaisi luonnoksia kannoistaan julkista kuulemista varten, 2) suoritti kenttäkokeita ja muita vaikutusanalyysin muotoja, 3) järjesti kenttätapahtumia (joista osa oli suunnattu erityisesti tilinpäätösten käyttäjille) ja 4) teki erityisiä kyselytutkimuksia.

EFRAG myös antoi oman osuutensa näyttöön perustuvan standardisointiin suorittamalla kvantitatiivisia tutkimuksia, joista saadaan tietoa keskusteluihin EFRAGin huomautuksista ja hyväksymislausunnoista⁶. Kvantitatiivisista tutkimuksista on tulossa vähitellen yhä tärkeämpi osa EFRAGin tutkimustyötä.

EFRAGin johtokunnan, EFRAGin teknisen asiantuntijaryhmän (EFRAG TEG) ja EFRAGin standardisojien neuvoa-antavan foorumin (EFRAG CFSS) kokoukset pidetään nykyään julkisesti, ja asialista sekä tiivistelmät kokouksista julkaistaan EFRAGin kotisivuilla. Lisäksi asialistan aiheita koskevat tukiasiakirjat EFRAGin johtokunnan kokouksia varten sekä tammikuusta 2017 alkaen EFRAG TEGin ja EFRAG CFSS:n kokouksia varten saatetaan julkisesti saataville. Maaliskuusta 2018 alkaen näistä julkisista kokouksista on tehty verkkolähetykset, jotta sidosryhmät voivat paitsi seurata keskustelun etenemistä reaaliajassa myös katsoa tallenteita kokousten jälkeen. EFRAG TEGin keskusteluiden tukena ovat EFRAG CFSS:ltä ja erikoistuneilta EFRAG-työryhmiltä saadut lausunnot.

1.1.17. EFRAGin hallintorakenteen laaja edustus ja julkinen vastuuvollisuus

EFRAGin käyttäjäpaneelilta saadut tiedot ovat keskeisessä asemassa EFRAGin työn kannalta. Käyttäjäpaneelin sekä EFRAGin johtokunnan ja EFRAG TEGin monimuotoinen kokoonpano niin maantieteellisen kuin ammatillisen taustan kannalta tarkasteltuna varmistaa, että EFRAG ottaa huomioon asianmukaisesti kaikki eri näkökulmat.

⁶ Esimerkiksi EFRAGin sihteeristön IFRS 16 -standardin tilinpäätösvaikutusten kvantitatiivista arviota koskeva asiakirja ja kvantitatiivinen tutkimus "What do we really know about goodwill and impairment?" sekä EFRAGin raportti oman pääoman ehtoisia rahoitusvälineitä, niiden arvonalentumista ja kierrättämistä koskevan tutkimushankkeen ensimmäisen vaiheen havainnoista.

Vaikka näiden toimien kokonaistulokset ovat erittäin positiivisia, siitä on yhä kuitenkin joitakin epäilyksiä, kuinka hyvin Euroopan sidosryhmien näkemykset koko laajuudessaan pystytään ottamaan huomioon. EFRAG tutkii, kuinka se voisi toimia ennakoivammin pyytäessään palautetta sidosryhmiltä, jotka eivät ole niin läheisesti osallisena EFRAGin työssä, mutta joihin sen työ vaikuttaa, tai muilta sidosryhmiltä, jotka ovat EFRAGin välittömän vaikutusalueen ulkopuolella.

1.1.18. Euroopan parlamentin ja neuvoston varhainen osallistuminen

EFRAG on myös parantanut suhdettaan Euroopan parlamenttiin ja erityisesti Euroopan parlamentin talous- ja raha-asioiden valiokunnan pysyvän IFRS-ryhmään, jonka puheenjohtajana toimii parlamentin jäsen Theodor Stolojan. Yhteisten kokousten ansiosta Euroopan parlamentti voi vaikuttaa EFRAGin toimintaan ja saada ajantasaista tietoa EFRAGin tärkeimmistä toimista kaikissa standardoimisprosessin vaiheissa.

Maaliskuussa 2017 IFRS-ryhmä tapasi EFRAGin kanssa keskustellakseen EFRAGin IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardia koskevasta hyväksymislausunnosta ja tulevasta hyväksymislausuntoprosessista IFRS 17 Vakuutusopimukset -standardin osalta. EFRAG esitteli myös työtään, jonka avulla se tuo eurooppalaisia näkemyksiä kansainväliseen keskusteluun. EFRAG myös kutsuttiin lokakuussa 2017 IFRS-ryhmän kokoukseen, jotta se voisi antaa päivitetyn tilannekatsauksen EFRAGin edistymisestä hyväksymislausunnon antamisesta IFRS 17 Vakuutusopimukset -standardista, Stolojanin raportin täytäntöönpanosta sekä hyväksymisen jälkeisestä työstä IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardia koskien. Näissä kokouksissa EFRAG kysyi IFRS-ryhmältä, kuinka se voisi helpottaa parlamentin varhaista osallistumista EFRAGin hyväksymislausunnon kehittämiseen IFRS 17 -standardin osalta.

Lisäksi Euroopan komissio pyysi EFRAGia osallistumaan kaikkien jäsenvaltioiden edustajista muodostuvan tilinpäätöskysymysten sääntelykomitean (ARC) kokouksiin, ja EFRAG esitteli jokaisessa kokouksessa hyväksymistyön etenemistä ja muita aiheita. Tämän ansiosta ARC pystyi vaihtamaan näkemyksiä EFRAGin kanssa suoraan ja vaikuttamaan varhaisessa vaiheessa. ARC keskusteli komission hyväksymislausuntoja koskevista luonnospyyntöistä varmistaakseen, että kaikki jäsenvaltioille olennaiset kysymykset oli otettu huomioon.

Parlamentin ja AR Cin varhainen osallistuminen on antanut EFRAGille mahdollisuuden lisätä olennaisia ongelmia julkista kuulemista varten laadittuihin huomautusten tai hyväksymislausuntojen luonnoksiin.

1.1.19. EFRAGin rahoitusrakenteen monipuolistaminen ja tasapaino

EFRAG on julkisesti ja yksityisesti rahoitettu organisaatio, joka työskentelee eurooppalaisen yleisen edun hyväksi. EFRAGin oikeudellinen muoto on AISBL (belgialainen kansainvälinen voittoa tavoittelematon organisaatio). EFRAGin

jäsenorganisaatioina on kahdeksan eurooppalaista sidosryhmien organisaatiota ja yhdeksän kansallista organisaatiota.

Parantaakseen rahoitusrakennettaan ja laajentaakseen jäsenpohjaansa EFRAG julkaisi maaliskuussa 2017 kiinnostuksenilmaisupyynnön. Instituto de Contabilidad y Auditoria de Cuentas (ICAC) – Espanjan kansallinen standardisoija – liittyi EFRAGiin kansallisena organisaationa lokakuussa 2017 vahvistaakseen EFRAGin yhteyttä Espanjan tilinpäätösraportointiyhteisöön. EFRAG jatkaa työtä jäsenpohjansa laajentamiseksi ja pyrkii laajempaan maantieteelliseen edustukseen.

Käteisrahoituksen lisäksi EFRAG saa maksuosuuksia luontoismuotoisena EFRAG TEGin, EFRAGin johtokunnan, työryhmien ja neuvoa-antavien paneelien jäseniltä sekä ilmaisten siirtokomennusten muodossa.

Jäsenorganisaatioiden käteismaksosuudet on eritelty liitteessä 3.

4. PIOB

4.1. Toiminnan yleiskatsaus

PIOB on vastuussa kirjanpitoa ja kirjanpitäjien etiikkaa ja koulutusta koskevan standardisoinnin valvonnasta. Merkityksellisiä standardeja ovat kansainvälinen tilintarkastusstandardi (ISA), kirjanpitäjien eettiset standardit ja kansainväliset koulutusstandardit (IES). Standardisoinnin rakenne otettiin käyttöön, kun luotto pääomamarkkinoihin romahti Enronin tapauksen ja Arthur Andersenin kaatumisen jälkeen. Erityisen merkityksellisiä ovat kansainväliset tilintarkastusstandardit, joita kaikki lakisääteiset tilintarkastajat käyttävät suoraan tai välillisesti.

PIOBin perimmäinen tehtävä on varmistaa, että standardit laaditaan yleisen edun mukaisesti. Komissio on nimittänyt kaksi PIOBin kymmenestä jäsenestä.

PIOB hyväksyy standardointivaliokuntien jäsenten nimitykset, hyväksyy niiden strategiat ja työsuunnitelmat, valvoo standardien kehittämistä ja varmistaa, että kaikki julkisessa kuulemisessa mainitut osatekijät otetaan huomioon asianmukaisesti. Tarvittaessa PIOB suosittelee toimia, jotta voidaan varmistaa, että standardit ovat yleisen edun mukaisia.

Vuonna 2017 PIOB on pitänyt säännöllisesti yhteyttä sen valvonnassa oleviin standardisointivaliokuntiin (kansainvälinen tilintarkastus- ja varmennusstandardilautakunta (IAASB), kansainvälinen tilintarkastusalan koulutusstandardilautakunta (IAESB) ja eettisiä tilintarkastusstandardeja käsittelevä kansainvälinen lautakunta (IESBA)), niiden kolmeen neuvoa-antavaan ryhmään, säännösten noudattamista käsittelevään neuvoa-antavaan paneeliin sekä nimityskomiteaan ja kansainvälisen tilintarkastajaliiton johtoon.

Vuonna 2017 PIOB järjesti myös kaksi kenttätapahtumaa. Ensimmäinen järjestettiin Institute of Chartered Accountants of Indian (ICAI) isännöimänä 9. helmikuuta Intian New Delhissä nimellä ”Global Audit Oversight: Reconciling the Perception Gap”. Toinen oli keskustelu teknologian vaikutuksista tilintarkastukseen, ja se järjestettiin Madridissa 30. kesäkuuta. Yhdessä valvontaryhmän kanssa PIOB on myös osallistunut julkisen edun kehityksen kehittämiseen. Kehityksen tavoitteena on tarjota parempia mekanismeja sen arvioimiseen, kuinka yleinen etu onnistutaan huomioimaan koko standardisointiprosessin aikana.

4.2. Hallinto ja vastuuvastuu

PIOBin jäsenet nimittää valvontaryhmä, joka on viime kädessä vastuussa tilintarkastusta, luottamustasoa, etiikkaa ja koulutusta koskevien kansainvälisten standardien alan hallinnon kokonaisjärjestelyistä. Valvontaryhmä, jonka jäsen komissio on, valvoo, kuinka PIOB toimii roolissaan yleisen edun hyväksi keskittyen erityisesti PIOBin valvontatehtävään standardisointiprosessissa.

Valvontaryhmä käynnisti 9. marraskuuta 2017 julkisen kuulemisen, jonka aiheena on kansainvälisten tilintarkastukseen liittyvien standardisointielinten hallinnon ja valvonnan vahvistaminen yleisen edun mukaisesti⁷. Valvontaryhmä sai 179 vastausta ja julkaisi IOSCON kotisivuilla 31. toukokuuta 2018 palautteesta tiivistelmän⁸, joka osoittaa, että uudistukselle, jonka tarkoituksena on lisätä tilintarkastukseen liittyvän standardisoinnin vastuuvastuuta ja avoimuutta, on laaja tuki sidosryhmien keskuudessa. Kaikki sidosryhmät osoittavat myös tukeaan julkisen edun kehitykselle, joka on käytössä koko standardisointiprosessissa. Saadun palautteen ja muiden kenttätoimien lisäksi valvontaryhmän tarkoituksena on julkaista valkoinen kirja tulevasta hallintorakenteesta vuoden 2018 loppupuolella. Julkisen edun kehitys, jota kehitetään yhdessä PIOBin kanssa, on yksi sen tärkeimmistä osatekijöistä.

Valkoinen kirja sisältää myös kysymyksiä PIOBin kokoonpanosta ja roolista uudessa hallintomallissa. Yleisesti ottaen vastaajat tukevat vahvaa riippumatonta valvontaa, ja on ehdotettu, että PIOBille annettaisiin uusia tehtäviä (esim. strategisten suunnitelmien hyväksyminen).

4.3. Rahoituksen monipuolistaminen vuonna 2017

PIOBin rahoitus on suunniteltu siten, että se on riippumaton ja myös antaa vaikutelman riippumattomuudesta. Yleisen edun tavoitteen saavuttamiseksi vakaiden rahoituslähteiden asianmukainen monipuolistaminen auttaisi sekä varmistamaan jatkuvuuden että

⁷ <https://www.iosco.org/>

⁸ https://www.iosco.org/about/monitoring_group/pdf/2018-05-31-Monitoring-Group-Summary-of-Feedback.pdf

takaamaan PIOBin riippumattomuuden. Rahoituksen monipuolistamisen merkitys tunnustettiin jo IFACin (kansainvälinen tilintarkastajaliitto) uudistamisen yhteydessä vuonna 2003. Kyseinen uudistaminen oli nykyisen kansainvälisen standardointijärjestelmän, myös PIOBin, lähtökohta.

PIOBin rahoituksesta vastasi yksinomaan IFAC sen perustamisesta (vuonna 2005) aina vuoteen 2010, jolloin päätöksellä 716/2009/EY perustettu yhteisön rahoitusohjelma otettiin käyttöön. IFACin rahoituksen lisäksi PIOB sai ainoastaan joitakin luontoissuorituksia Espanjalta (PIOB toimii Madridissa).

IFACin kunakin vuonna käyttöön asettamat varat muodostavat IFACin takaaman enimmäisrahoitusosuuden, joka asetetaan PIOBin saataville ilman, että IFAC puuttuu asiaan muutoin. Muilta rahoittajilta kuin IFACilta saadut rahoitusosuudet korvaavat osan IFACin rahoituksesta ja siten pienentävät sitä kyseisenä vuonna. Ihannetapauksessa IFACin rahoitusosuus PIOBin vuotuisista kokonaismenoista olisi alle 50 prosenttia.

EU:n vuosina 2010–2016 antama rahoitusosuus on kannustanut myös muita potentiaalisia rahoittajia osallistumaan PIOBin rahoittamiseen. Vuonna 2016 PIOBin tulot olivat 1 563 565 euroa. IFACin osuus siitä oli 914 758 euroa eli 58,50 prosenttia kokonaismäärästä.

Vuonna 2017 EU:n rahoitusosuus oli 325 000 euroa, joka muodostaa 20,37 prosenttia kokonaismäärästä. IFACin osuus oli 1 059 807 euroa eli 66,45 prosenttia kokonaismäärästä. Muiden organisaatioiden käteismaksuosuudet on eritelty liitteessä 4.

Asetuksen 9 artiklan 5 kohdassa säädetään, että jos IFACin rahoituksen osuus on tiettyä vuonna yli kaksi kolmasosaa PIOBin vuotuisesta kokonaisrahoituksesta, komissio ehdottaa vuosittaisen rahoitusosuutensa rajoittamista kyseisenä vuonna enintään 300 000 euroon. Vuonna 2017 (kuten vuosina 2014–2016) näin ei ole ollut. Koska asetuksessa IFACin rahoitukselle säädetty kriittinen kynnysarvo (66,66 %) ei ole ylittynyt, komission ei ole tarpeen tarkistaa PIOBille antamaansa vuoden 2017 rahoitusosuutta.

5. PÄÄTELMÄ

Vuonna 2017 unionin rahoitusohjelmalla on edelleen merkittävä asema EU:n pyrkimyksissä pääomamarkkinaunionin luomiseksi ja rahoitusvakauden turvaamiseksi. Kolme tuensaajaa (EFRAG, IFRS-säätiö ja PIOB) ovat suoriutuneet tehtävästään puolustaa eurooppalaista yleistä etua, ja niillä on tärkeä rooli sisämarkkinoiden toiminnan kannalta.

Vaikka näiden toimien kokonaistulokset olivat positiiviset täytäntöönpanon yksityiskohtien osalta, parantamisen varaa on yhä. Komissio on yhteydessä tuensaajiin vuoden 2018 aikana varmistaakseen entistä paremman avoimuuden erityisesti ulkoisten sidosryhmien tapaamisiin liittyvien pakollisten avoimuusrekisterien perustamisen osalta.

Komissio arvostaa EFRAGin kokonaisvaltaisia vaikutusanalyysseja, jotka tukevat uusia ja tarkistettuja IFRS-standardeja koskevia EFRAGin hyväksymislausuntoja. Komissio kannustaa EFRAGia jatkamaan kykyjensä kehittämistä tällä alueella, jotta voidaan varmistaa hyväksyttyjen standardien sopivuus Euroopassa.

Komissio on IFRS-säätiön valvontaryhmän jäsenenä käynnistänyt vuoropuhelun johtokunnan jäsenten ja IASB:n kanssa, jotta vaikutusanalyysin metodologiaa voidaan parantaa erityisesti soveltamisalan, ajoituksen ja menetelmien osalta. Tähän sisältyy erityisesti johtokunnan jäsenten suorittaman IFRS:n menettelyiden asianmukaisuutta koskevan käsikirjan tarkistuksen valvonta. Tarkistuksen on tarkoitus valmistua vuonna 2020. Lisäksi osana johtokunnan vuonna 2015 suorittamaa säätiön rakenteen ja tehokkuuden tarkistusta pääomamarkkinoiden merkitys varmistui kokonaisvaltaiseksi perusteeksi sidosryhmien edustukselle johtokunnassa. Säätiön rahoitus on johtokunnan vastuulla⁹, ja rahoitus perustuu vapaaehtoiisiin maksuihin, jotka lasketaan oikeudenkäyttöalueille tavallisesti prosenttiosuutena bruttokansantuotteesta käyttämällä ajantasaisimpia Kansainvälisen valuuttarahaston tietoja. Vuoden 2017 maksuosuuksien erittelyssä on kuitenkin näkyvissä kasvava kuilu johtokunnan edustuksen ja edustajien omien oikeudenkäyttöalueiden maksuosuuksien välillä. Tästä johtuen komissio uskoo, että johtokunnan jäsenten järjestelyjen riittävyyttä ja asianmukaisuutta on välttämätöntä arvioida uudestaan, kuten valvontaelimen vuoden 2018 työsuunnitelmassa on esitetty, jotta voidaan valvoa tarkemmin niiden oikeudenkäyttöalueiden toimia, jotka eivät tällä hetkellä täytä odotettuja maksuosuuksiaan.

PIOB on ratkaisevassa osassa kehittämässä yleisen edun kehystä, jonka tulisi olla sisäänrakennettuna tilintarkastukseen liittyvän standardisoinnin jokaiseen vaiheeseen. PIOBin kokoonpano ja tehtävät kehittyvät todennäköisesti tulevina vuosina valvontaryhmän käynnistämän uudistusprosessin mukaisesti. Riippumaton valvonta tulee kuitenkin väistämättä olemaan yksi tulevan mallin tärkeimmistä tekijöistä. Lisäksi samaan aikaan PIOBin rahoituksen monipuolistamistyön tulisi jatkua.

⁹ IFRS-säätiön peruskirjan 13 artiklan a alakohta.

Liite I – Tiivistelmä IFRS-säätiön toiminnasta 2017

Standardi	IASB:n julkaisupäivämäärä	Soveltamispäivämäärä	Julkaisupäivämäärä Virallisessa lehdessä
IFRS16 – Vuokrasopimukset	13.1.2016	1.1.2019	9.11.2017
Muutokset standardiin IAS 12 Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen realisoitumattomista tappioista	19.1.2016	1.1.2017	9.11.2017
Muutokset standardiin IAS 7 Tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskeva hanke	29.1.2016	1.1.2017	9.11.2017
Selvennykset standardiin IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista	12.4.2016	1.1.2018	9.11.2017
Muutokset standardiin IFRS 2 – selvennykset osakeperustaisten maksujen luokitteluun ja mittaamiseen	20.6.2016	1.1.2018	27.2.2018
Standardin IFRS 9 Rahoitusinstrumentit soveltaminen standardin IFRS 4 Vakuutusopimukset kanssa (muutokset standardiin IFRS 4)	12.9.2016	1.1.2018	9.11.2017
IFRS-standardeihin tehdyt vuosittaiset parannukset 2014–2016	8.12.2016	1.1.2017	8.2.2018
IFRIC 22 Ulkomaan rahan määräiset liiketoimet ja etukäteisvastike	8.12.2016	1.1.2018	
Muutokset standardiin IAS 40: Sijoituskiinteistöjen siirrot	8.12.2016	1.1.2018	15.3.2018

IFRS 17 – Vakuutus sopimukset	18.5.2017	1.1.2021	
IFRIC 23 - Tulovero kohtelua koskeva epävarmuus	7.6.2017	1.1.2018	
Muutokset standardiin IFRS 9 Rahoitusinstrumentit – Ennen eräpäivää tapahtuvaa maksua koskevat ominaisuudet, joihin liittyy negatiivinen korvaus	12.10.2017	1.1.2019	
Muutos standardiin IAS 28 – Pitkät korot osakkuus- ja yhteisyrityksissä	12.10.2017	1.1.2019	
Vuosittaiset parannukset 2015–2017	12.12.2017	1.1.2019	

Rahoitushakemuksissa ilmoitetut hankkeet	2017	2018	Huomautukset
Parempaa viestintää koskeva hanke			
Tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskeva aloite – Tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskevat periaatteet	Työsuunnitelma	Tausta-asiakirja – 30.3.2017	Tutkimushanke, jonka tarkoituksena on parantaa tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskevia vaatimuksia.
Tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskeva aloite – Olennaisuuden määritelmä (muutokset standardeihin IAS 1 ja 8)		Luonnos – 14.9.2017	Selvennys olennaisuuden määritelmään
Tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskeva aloite – olennaisuutta koskeva ilmoitus toimintatavoista	Työsuunnitelma	Julkaistu – 14.9.2017	Hanke on päättynyt julkaisuun ”Making Materiality Judgements”
Ensisijainen tilinpäätös	Työsuunnitelma	Työsuunnitelma	Ensisijaisen tilinpäätöksen rakenteen ja sisällön kohdennettu parantaminen
Tutkimushankkeet			
Yhteisessä ohjauksessa olevien liiketoimintojen yhdistäminen	Työsuunnitelma	Työsuunnitelma	Tavoitteena on vähentää tilinpäätösten kirjavuutta yhteisessä ohjauksessa olevien liiketoimintojen yhdistämisessä. IFRS-standardit eivät käsittele tällaisia liiketoimia.
IFRS 13 -standardin täytäntöönpanon jälkeinen tarkastus		Työsuunnitelma	Tarkastuksen tavoitteena on arvioida standardin IFRS 13 Käyvän arvon määrittäminen vaikutuksia tilinpäätösraportointiin. Tarkastus aloitettiin vuonna 2017 tietopyynnöllä.
Diskonttokorko	Työsuunnitelma	Työsuunnitelma	Tutkimussuunnitelma diskonttokoron käytöstä kaikissa IFRS-standardeissa. Hanke

			päättyi maaliskuussa 2017. Tutkimuksen tiivistelmän odotetaan valmistuvan 2018.
Dynaaminen riskien hallinta	Työsuunnitelma	Työsuunnitelma	Makrosuojausta koskeva tutkimussuunnitelma, jonka tavoitteena on kehittää tilinpäätösmalli, joka raportoi suojauksen ja dynaamisen riskien hallinnan vaikutuksista. Tausta-asiakirja on odotettavissa vuonna 2019.
Rahoitusinstrumentit, joilla on oman pääoman ominaisuuksia	Työsuunnitelma	Työsuunnitelma	Selvennys sellaisten rahoitusinstrumenttien esitystapaan, joilla on sekä vastuisiin että pääomaan liittyviä ominaisuuksia. Tavoitteena on selventää standardin IAS 32 – Rahoitusinstrumentit vaatimuksia. Tausta-asiakirja on odotettavissa vuonna 2018.
Liikearvo ja arvonalentuminen	Työsuunnitelma	Työsuunnitelma	Tutkimushanke, jonka tarkoituksena on varmistaa, että liikearvon alentuminen tunnistetaan ajoissa. Tavoitteena on parantaa standardin IAS 36 vaatimuksia. Tausta-asiakirja on odotettavissa vuonna 2018.
Osakeperustaiset maksut	Työsuunnitelma	Saatu päätökseen	Tutkimushanke päättyi toukokuussa 2016 ja sen tuloksena tehtiin kapea-alaisia muutoksia. Tutkimuksen tiivistelmän odotetaan valmistuvan 2018.
Korkojen sääntelytoimet	Työsuunnitelma	Meneillään	Hankkeen tavoitteena on korkosääntelyn vaikutusten esittäminen, kun yritysten hinnoittelukäytännöt ovat

			säänneltyjä.
Käsitteellinen viitekehys	Luonnos – 28.5.2015	Meneillään	Uuden viitekehysten odotetaan valmistuvan maaliskuuhun 2018 mennessä
Ylläpitohankkeet – kapea-alaiset muutokset			
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja kirjanpidolliset arviot (muutokset standardiin IAS 8)		Luonnos – 12.9.2017	Selvennykset tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden ja kirjanpidollisten arvioiden välisiin eroihin.
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden muutokset (muutos standardiin IAS 8)		Työsuunnitelma	Tarkoituksena on madaltaa epäkäytännöllisyyskynnystä, joka koskee vapaaehtoisten muutosten jälkikäteistä soveltamista tilinpäätöksen laatimisperiaatteisiin.
Hyvityksen saatavuus (muutokset standardiin IFRIC 14)		Työsuunnitelma	Selvennyksiä siihen, milloin kolmansilla osapuolilla on oikeus tehdä tiettyjä päätöksiä yrityksen etuuspohjaisesta järjestelystä
Vastuiden luokittelu (muutos standardiin IAS 1)		Luonnos – 10.2.2015	Selvennys sellaisten velkojen luokitteluun, joissa on uudistamista koskeva optio. Muutosta odotetaan vuonna 2018.
Liiketoiminnan määritelmä (muutos standardiin IFRS 3)		Työsuunnitelma	Selvennys liiketoiminnan ja omaisuuserien ryhmän määritelmän välillä
Maksut taseesta pois kirjaamista koskevassa kymmenen prosentin testissä (muutos standardiin IFRS 9)		Työsuunnitelma	Selvennys maksuihin ja kustannuksiin, joita tulee tarkastella arvioitaessa taloudellisen vastuun kirjaamista pois taseesta
Parannukset standardiin IFRS 8 –		Luonnos –	Selvennys toiminnasta vastaavan päättäjän

Toimintasegmentit		29.3.2017	määritelmään ja parannus tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskeviin vaatimuksiin.
Muutos standardiin IAS 19 –Järjestelyn muuttaminen, supistaminen tai velvoitteen täyttäminen		Julkaistu – 8.2.2018	Selvennys tilinpäätösvaatimuksiin, kun tapahtuu järjestelyn muuttaminen, supistaminen tai velvoitteen täyttäminen.
IAS 16 – Tuotot ennen tarkoitettua käyttöä		Luonnos – 20.6.2017	Muutos, jolla estetään myyntituottojen vähentäminen omaisuuserän kustannuksista

Liite 2 – IFRS-säätiön vuoden 2017 rahoituksen erittely

IFRS-säätiön rahoituksen erittely				
Maksaja	Maksuosuus 2017	Maksuosuus 2016	Johtokunnan jäsenten lukumäärä 1 päivästä tammikuuta 2018 alkaen	Kehitys kiinteällä vaihtokurssilla
Kansainväliset kirjanpitoyritykset	34,7 %	31,3 %		-0,3 %
Euroopan komissio	16,5 %	15,6 %		2,0 %
EU:n jäsenvaltiot	15,9 %	15,4 %	7	1 %
Aasia/Oseania	25,6 %	29,0 %	8	-2,5 %
Pohjois- ja Etelä-Amerikka	5,8 %	6,6 %	6	-17,0 %
Afrikka	0,5 %	1,2 %	1	-53,3 %
Muut	0,9 %	0,9 %	0	-2,4 %
Yhteensä			22	-2,1 %

Lähde: IFRS-säätiö

Liite 3 – EFRAGin vuoden 2017 rahoituksen erittely

RAHOITUSOSUUEDET		000 euroa	
	2017		2016
Eurooppalaiset sidosryhmäorganisaatiot			
Accountancy Europe	300		300
BUSINESSEUROPE	125		125
INSURANCE EUROPE	75		75
Euroopan pankkiyhdistysten liitto (European Banking Federation, EBF)	75		75
Euroopan säästöpankkiryhmä (European Savings and Retail Banking Group, ESBG)	75		75
Euroopan osuuspankkien järjestö (European Association for Co-operative Banks, EABC)	75		75
Euroopan pienten ja keskisuurten yritysten taloushallinnon ja tilintarkastuksen keskusjärjestö (European Federation of Accountants and Auditors for SMEs, EFAA)	25		25
Euroopan rahoitusanalyttikkojen keskusjärjestö (European Federation of Financial Analysts Societies, EFFAS)	15		15
<i>Yhteensä</i>	<i>765</i>		<i>765</i>
Kansalliset organisaatiot			
Ranska	350		350
Saksa	350		350
Yhdistynyt kuningaskunta	350		350
Italia	290		290
Ruotsi	100		100
Tanska	50		50
Alankomaat	50		50
Espanja	50		0
Luxemburg	15		15
<i>Yhteensä</i>	<i>1605</i>		<i>1555</i>
Euroopan komissio	2 624		2 432
RAHOITUSOSUUEDET YHTEENSÄ	4 994		4 752

Lähde: EFRAG

Liite 4

PIOBin talousarvion monipuolistaminen

Vuonna 2012 PIOB keräsi varoja läheisessä yhteistyössä valvontaryhmän ja IFAC:n kanssa. Tämän seurauksena PIOB saavutti vuosina 2013, 2014, 2015, 2016 ja 2017 monipuolisen rahoituspohjan, johon sisältyy IFAC:n lisäksi myös muita rahoituslähteitä. Vuonna 2017 PIOB sai rahoitusosuuksia, joiden yhteismäärä oli 1 594 836 euroa, seuraavilta maksajilta:

- Kansainvälinen tilintarkastajaliitto (IFAC): 1 059 807 euroa
- Euroopan komissio: 325 000 euroa
- Kansainvälinen arvopaperimarkkinavalvojien yhteisö (IOSCO): 100 000 euroa
- Financial Reporting Council: 40 000 euroa
- Abu Dhabi Accountability Authority: 35 000 euroa
- Kansainvälinen järjestelypankki: 35 000 euroa
- Korkotulot: 29 euroa

Vuoden 2017 rahoitusosuudet

- Kansainvälinen tilintarkastajaliitto (IFAC)
- Euroopan komissio (EC)
- Kansainvälinen arvopaperimarkkinavalvojien yhteisö (IOSCO)
- Financial Reporting Council
- Abu Dhabi Accountability Authority (ADAA)
- Kansainvälinen järjestelypankki (BIS)

